

Előfizetési árak:

Vidékre vagy helyben kihordással;
 1 évre 8 frt. — 1/2 évre 5 frt.
 — 1/4 évre 2 frt. 50 kr. —
 Egyes szám ára 10 kr.
 Szerkesztő és kiadói hivatal:
 Budapest, váci utca 17. szám
 2. emelet.
 Előfizetheti
 minden postahivatalnál, utal-
 ványlapok által.

POLGÁR

társadalmi, közgazdasági s vegyes tartalmu lap.

Megjelenik hetenkint kétszer: hétfőn és csütörtökön.

Hirdetési díj.

Hat hasábos petit sorért 6 krjával.

Nyilttér:

Öt hasábos petit sorért 80 krjv.
 Bélyeg-díj minden beíratásért külön 30 kr.

Kéziratok vissza nem küldetnek
 Bérmentetlen levelek csak ismert kezeztől fogadtatnak el.

Előfizetési felhívás

„POLGÁR“

című társadalmi, közgazdasági s vegyes tar-
 talmu heti lap 1875 évi folyamára

Megjelenik ezentul is hetenkint kétszer:
 hétfőn és csütörtökön.

Eddigi tartalmán kívül „Törvénytörés”
 című cikk alatt közölni fogja egyes vitás
 jogi esetekben, szaktudósaink véleményét, továbbá
 figyelemmel kíséri az új ügyvédi rendtartás folytán
 szervezendő ügyvédi kamara működéseit s azokról
 részletes tudósításokat hozand.

Amennyiben pedig társadalmi s nemzetgazda-
 szati lételünk kérdése anyagi helyzetünktől van füg-
 gővé téve, ennek, a jelen mostoha viszonyok kö-
 zötti emelése tekintetéből kedvező feltételek melletti
 hitelek szerzésére állandó rovatot
 nyit, s ezt a szerkesztőséggel összeköttetésben lévő
 „Általános jelző-log-hitelügynök i-
 róda” útján igyekvendik érvényesíteni.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán
 küldve egy évre 8 frt.
 1/2 évre 5 frt.
 1/4 évre 2 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

Tisztelettel

Holnapy Ákos

felelős szerkesztő s kiadó tulajdonos
 váci utca 17. szám, 2. emelet.

Társadalmi létünk föltételei.

A midőn nemcsak állami bukás szélén
 állunk, hanem ennek bekövetkeztével anyagi és
 szellemi erőnk legnagyobb megfeszítése mellett
 szerzett politikai szabadságunk elvesztése is kilá-
 tásba helyeztetik, — s a köznépre ugy vallási
 mint állami kényszer nyomása alatt nehezedett
 türeltlen terhek fokonyként növekednek —
 szükséges, miszerint gyors és üdvös reformak
 életbeléptetése által lételünket biztosítsuk.

Megvagyunk győződve arról, hogy töb-
 beknek — kik szellemi képzettségük, anyagi
 erejük, vallási vagy politikai állásuknál fogva,
 igen kevésáldozatok hozása által nyomoraink
 enyhítésére tetemes befolyást gyakorolhatnak
 — véleménye az, hogy nagyon hamar talál bekü-
 szönteni e rémséges időszak. De mindennek dacára
 lehetőleg vissza húzódnak, e részbeni honpol-
 gári kötelességüktől féltvén saját érdekeiket.

Tudjuk, — hogy a társadalombani általá-
 nos jólét előmozdítását eszközölő reformok indit-
 ványozására a köznép vérén élőző uzsorások
 vagy ezek által fizetett bérencek a pere-
 nyi élvezetek után sóvárgók a lustaságban
 szunnyadók s a világi dolgokkal mit sem
 törődők elítélnék bennünket, azonban, ezzel
 nem gondolunk, had teljesedjék itt is az a köz-
 mondás „szólj igazat, betörök a fejed.”

I.

A XIX-ik századnak jelszava: anyagi jólét,
 anyagi haladás. De emez elvet, nemcsak ma-
 gunkra elszigetelten kellene alkalmaznunk, hanem
 a közérdek előmozdítása czéljából, a társada-
 lomra is, s ez alapon kell, hogy kölcsönösen se-
 gítsük, gyamolítsuk egymást. annyival is inkább,
 mert productiv erőnk hasznos, czélszerű és főleg
 becsületes felhasználása által, saját vagyoni gyara-
 podásunk, másnak kárára sohasem történik.

Egyesek anyagi helyzetének javultával
 előáll egész község vagyonosodása; ezzel egyi-
 dejtüleg az egymással pártfogói frigyben lévő
 társulatok, egyletek anyagi felvirágzása s így
 az általános jólét. Fő dolog: erőnket szét
 nem forgácsolni, hanem a közös jó előmoz-
 dítására való tekinteteből, minél szoro-
 sabbban egymás mellé tömöríteni mert
 csak így alapíthatjuk meg nemzeti existenti-
 ánkát, s viszont, csakis az országos jólét bizto-
 sítja egyesek jövő boldogságát.

Most már ez a kérdés: mi által létesit-
 hetők hát ezen teoretikus eszmék? A Felelet na-
 gyon könnyű.

Anyagiasságunknak ősalapja a természet
 lévén, csakis ennek földünkre való jóté-
 konyhatása hozza létre a nemzet tulajdonké-
 peni jövedelmét, mely azon terményekben, mely
 a mindennapi élet legszükségesebb s legprimi-
 tivebb kellékeinek fogyasztásán fölül, mint fö-
 lösleg mutatkozik. Ennélfogva első sorban is

A „Polgár” Tárczája

Tricotrin

Regény

írta: Onida. Angolból: Johanna.
 (Folytatás.)

„Az már bizonyos, hogy mindent tud, amit
 csak akar! S ha ő valóban a „bolygó zsidó” ugy
 urunk nagyon bölcsen cselekszik, hogy őt oly so-
 káig a földön hagyja.

„Valóban hiszed nagyanyó, hogy ő az? kér-
 dezé ijedten a gyermek.

„Amint mondtam, — viszonzá amaz titoktel-
 jesen, — pedig én már sok mindenfélét láttam.

„De a zsidó oly gonosz volt, nagyanyó, Tri-
 cotrin pedig olyan veté ellen a gyermek, ki nem
 örömost akarta elhinni, hogy a kéz, melyből épen
 most kapta az aranybarna nagy körtvét, az egyház
 által kiátkozott kéz legyen.

Az öreg asszony kötését ölébe helyezve kite-
 kintett a vidékre mintha világtalan szemei mellett is
 gyönyörködne annak szépségében.

„Lehetséges, Péter, hogy a bűnbánó élet legkö-
 zelebb áll istenhez, s az embernek leghasznosabb,
 — itt hangja csak nem érthetlen sottogássá vált —
 különben tudhatod, hogy Tricotrin nem
 szereti se az egyházat, se a papokat!

Péter bólintott, de nem volt meggyőződve a
 mondottakról; szive legmélyebb bensejében ő se

szeretné a papokat, a végtelen avék se feleltek meg
 izlésének.

Nagyon is fiatal volt, s nagyon áthatva az ifju
 élet melegétől, sem hogy képes leendett ragaszkodni
 a szomorú gondolatokhoz.

Harmadik fejezet.

„Roszul megy önnek dolga, Jorgot barátom,
 nemde? s ez meglepi önt? Engem épen nem. Garas-
 ért, garasértéket ad ön; hogy illik ez ösze a meg-
 gazdagodással? Látom, hogy önnek utalvány kellene
 a bölcsék kövének föltalálhatására; tehát adok ön-
 nek: mérje a szegény ember öszvérenek a gabonát
 szüken, a gazdag jól táplált állatainak pedig kétsze-
 rezve. Csalja meg az özvegyet minden alkalomnál
 egy-egy tojással, ha tőle vásárol, s dobjon cseme-
 gét a tisztelendő ur kosarába ingyen. Ha kiéhezet
 szegény munkásnők ülnek az ebédhez, adjon nekik
 penészes kenyeret; de ha a bíró ur bort kér, tegye
 elébe a legjobbat. Ha innen messze más helységben
 tűzvész, vagy vízáradás dühöng, irjon alá a kárva-
 lottak részére, de ha koldus gyermekek jönnek
 a tyukok által otthagyt buza szemekért, azokat
 korbácsolja el. Ezt tegye Jorgot, s meglesz győ-
 ződve, hogy a bölcsék köve önnek hiu pénzt hoz-
 zand.

Az ekkép megszólított csárdás szomoruan rá-
 ta fejt, majd gondolkodva állott meg arany orosz-
 lánhoz czimzett házának ajtaja előtt.

„Könnyen beszélhet Tricotrin, mindig csak
 guny s tufa hangzik ajkírul. De hiszen ismer már
 engem . . . jövedelmem csekély s szívem oly nagyon

jó. A pénz ugy elfut mint az egér, s nem jó többé
 vissza. Mit tegyek? Nincs ügyességem a csaláshoz.

„Esztelen! Miért lett tehát korcsmárossá.

„Korcsmárossá! Oh nem csupán a bormérés-
 hez kell a tehetség, ha meg akarunk gazdagodni.

„Oh, valóban nem, a palotákban ép ugy szük-
 széges, mint a korcsmában De Azon-
 ban ha ön csalni nem tud, Jorgot barátom . . .

„Akkor mit tegyek?

„Fejtsen köveket! Ez utolsó menedéke minden
 becsületes embernek!

A nem épen kielégített, de egy percze meg-
 vigasztalt csárdás maga magát kinevetve távozott,
 hogy az utazók szükségletei után tudakozódjék, kik
 néha-néha meglátogatták a kevéssé előnyöt, de
 becsületes aranyoroszlán vendéglőt. A ház azonban
 igen előnyös helyen állott, épen a piaczon, az ódon
 templom árnyékában; hol a gyümölcs asszonyok
 ültek felhalmozott dinnyékkal, tökkel, barackkal, ko-
 rán érett szőlővel, és jó illatu üdén csomagolt növé-
 nyekkel.

Tricotrin, ki most egyedül volt, a vásárt szem-
 lélé, mulatva a tolongás és vegyes élénk színe által.
 Antonius szavaira gondolt.

„Minden gyümölcs, mit az évszakok magokkal
 hoznak, örömmre legyen; oh természet, minden
 dolog tőled ered és hozzád megy ismét vissza!”

Tricotrinnak a természet barátja, kedvese, anyja,
 leánya, eszménye, mestere, szóval mindene, s ő
 szerette azt minden különféle alakzataiban.

Mi a természet? Minden! Mivel bir? Semmi

a földmivelő osztály, mint productív nép kell hogy egyenesen az államtól pártfogoltassék czélja kivitelében, egyes gazdasági egyletek, szaklapok gyarapítása és istápolása által, mert nem elég, hogy valamely dolog haszna felől meggyőződésben legyünk, hanem azt, kell hogy tisztán és alaposan ismerjük is.

A második sorban pedig az ipartűzők, mint a nyers termékek feldolgozásával foglalkozók és a kereskedők mint a természetes vagy mesterséges anyag fogyasztását közvetítő improductív osztály az államtól a jogvédelem, az adó méltányos kivetése, iparáguk gyámolítása által kell hogy, pártfogoltassék.

A földmivelők, iparosok és kereskedők, mi nálunk nem csak hogy leginkább sujtatnak új s új adóval, de még annyi pártolásban sem részesülnek, hogy a tehetősek részéről productumaik kivitelében elősegítenének mint talán legjelentektelenebb szerepet játszó házalási kereskedés, — a mely igen ártalmas, miután egyrészt a csempészést elősegíti, másrészt pedig a nagybani kereskedésnek bátrányt okoz, — kell hogy megszüntessék. Az oly termékek bevitele, a melyeket mi nem versenyezhetünk vagy viszont, megakadályoztassék.

Az iparszabadság behozatala által a mesterek száma gyarapodik; ez kereset fölosztást von maga után s ez képezi az általános elszegényedés okait iparosaink között. Ezzel nem azt akarjuk különbben mondani hogy talán a czéhrendszer visszaállitassék, mert amennyiben a mesterjog elnyerése némelyek részéről lehetlenné válik, ez az ipar virágzása elé nagy akadályokat gördít, hanem hogy legalább nyers terményeink feldolgozását hazai iparosainkra bizzuk.

Társadalmi haladásunk függőben tartásának egyik és fő oka a rang különbségekben rejlik. Ha arányba hozzuk magunkat egy egy állam-

mal, a mely az anyagi jólét és szellemi műveltség színvonalán áll, például Angolországgal, mindjárt látni fogjuk a nagy hibát, mely minket emelkedésünkben gátol; mert ott az ezekkel bíró lordok politikai magas állásuk mellett még más foglalatosságot is visznek, fiaikat avagy leányaikat felsőbb tanítézetbe járattván, e mellett még egy vagy más iparág tanítására is kiváló gondot fordítanak. Mi ellenben, az ipartól még mindig nem csak hogy, mint valami szolgálai munkától vonakodunk, hanem egész megvető szerepet játszunk azokkal, szemben kik pedig a társadalmi élet virágzását leginkább elősegítik.

Fogjunk tehát kezét mindenkivel egyeként. A kézműtől ne irtózzunk, hanem föltett célunk, legyen vállalatunkat, a köz jó, a haza fölvirágzására egyesülten s testvéreleg elősegíteni s ha már egyszer országunk anyagilag gazdag leend akkor kettős léptekkel haladni a szellemi műveltség tetőpontjának elérésében, mert a tudomány csak is életképes államban bír sikeres eredményeket fölmutatni.

Hivatalnokok fizetéséről.

A „conservativek“-nek egyik lapja azon hirt bocsátotta a világba, hogy az állam-hivatalnokok fizetésének emelése tervezetik.

Elmondta, hogy mindazon állam-hivatalnokok, a kiknek fizetése 2000 forintnál nem több emeltetni fog 30 százalékkal, ugy azonban, hogy a lakbér-illeték a százalék kiszámításánál tekintetbe nem jó. Az említett lap oly határozottsággal beszélte el a tervezett fizetés-emelést, hogy jól értesültségében kevesen kételkednek, ha nem mondja e lap még azt is hogy ez ügy kezdeményezése egyenesen a király cabinetjéből került ki. Így már legalább is gyanítani lehetett a „tendentiát“ Ő felsége emelni akarja a szegény

tisztviselő fizetését, míg a magyar miniszterium és a magyar parlament nem a szegény tisztviselő gyomor-politikája — gondolta talán — a „conservatív“ urak ujsága, majd megcsinálja ennek alapján a sillogismust.

A villágra eresztett hír természetesen nem sokára hivatalosan demantálva lett. Conservatív kacsa volt az egész. Az ilyen conservatív megtakarítások kacsjának pecsenyéjéből ugyan nem fog jóllakni a szegény tisztviselő.

Azon alig kételkedett valaki, hogy a tendenciosus hír valótlan. Azt, a ki a parlament hangulatát ismeri és csak némi sejtelve is! van deficitünkről, a hivatalos dementi meg nem lephette. Viszonyaink között egyhamar ily fizetés emelésre a tisztviselők nem számithainak. Ezzel azonban épen nem akarjuk azt mondani, mintha nem volna indokolt a kisebb fizetésű állam-tisztviselők díjazásának emelése. Hoztunk törvényt a bírák függetlenségéről, incompatibilitásról s a. t. Különféle foglalkozást összeférhetlenné mondtunk ki a bírói hivattal hogy a bíró függetlenebbül mindenféle befolyástól menten viselhesse nemes tisztét. Keresete ezáltal kevesebb, de sok tekintetben — azt hitté a törvényhozás — sokkal függetlenebb mint ezelőtt,

Minden esetre ohajtandó, hogy bírák és más tisztviselők lehetőleg menten minden külbefolyástól kötelességük teljesítésének éljenek. De bár mily sok törvényt hozunk is a tisztviselők függetlenségének, megszilárdítása czéljából, a sok paragrafus holt betű, vagy épen ál törekvések fügefaleveleként tűnend fel sokak előtt, ha nem biztosítjuk a tisztviselőknél a lehető anyagi függetlenség első alapfeltételét azt, hogy tisztességes fizetést minden körülmények között kapjon.

De e helyett az alsóbb rangu tisztviselők jó részének igen csekély fizetése van és ott van még a perrendtartásnak azon —

vel! A bölcsnek ezt az egykor nevezetes mondatát reá lehetet vonatkoztatni.

Bölcsész volt, költő, világpolgár, művész demokrata és — vándor; sok oldalú műveltségével, csaknem tökéletességre vitte, mindent tudott, amihez kezdett — de nem birt . . . semmivel . . . mint hegedőjével.

Mistigrível, és az előtte oly becses Dantéval.

Mozárt lángeszével birt, a magányban és a falusi ünepeken játszott — mirabani ékesszólásával szonoklattal, mely minden szívet lebilincsel — Talleyrand okosságával — és mégis oly esekély anyagi vagyonnal, mint a legszegényebb vinczelér; Erich-ton emberszeretettel, mely Franciaország földjét fénynyel árasztá el, bölcsességével, mint Boctius — az életet vígan s elégtlenül átélni, anélkül, hogy sok igénynyel bírjon, és hasonlóan Pironhoz gyönyör-ről és élczről gondoskodni. De eldobá e csudálatos adományokat, mint gyémántot a tengerbe? nem élt e inkább lelkileg gazdag s gondtalan életet, táplálva az örök természet arany sugaraitól, nem gondolva dicsőséggel s babérral, melyben része lehetett volna.

Igy gondolkozott a vándor, de máskep a világ

„Ne itélj az élet fölött, míg annak bevégeztét nem látad,“ — mondá a bölcs; eddig nem volt eldöntve, vajon Tricotrinnek volt e igaza, vagy a világnak? Ilyen volt Tricotrin, s ez minden, mit felőle tudtak — de elég a népnek, mely őt szerette — és becsülte.

A Dunától quadalquiviry, Lieflandtol a Tiberusig, Euphratestol Maranhavig ismerték őt, s fogadott hazájában Franeiaországban bár nem is ott született, annak a kéznak, mely ellene emelkedett volna, valóban merészebbnek kelle lenni, mint bármely jogart vitelő kéznek.

Még mindig ott állt, a vásárszínjátéka fölött mulatva, majd baraszkozott, vett ki egy szép kis barna leányka kosarából, ki tizenhat éves korának bájaiban oly

negédesen állt ott, hogy egy Florian, vagy Gleuze ecsetének is becsületére vált volna.

„Jó gyümölcs- termő év volt? s sokat eladtál, Ninetta — kérdezé, amint a leányka az arany oroszán ajtajánál megállott.

„Oh igen — viszonzá Ninetta, csinos barna kezével a hús szőlőleveleket kosarában ujjal rendezve — Hisz tudja ön, hogy a kastélyban ismét lagnak — egy lord vette meg.

„Valóban? s jó kereseted volt ott?

„Nagyon jó, — viszonzá Ninetta, — a szolgálak igen sokat vettek tőlem; az uraság csak most érkezett meg; a kastély oly szép, mint tündér — palota, istenem! mily csudálatos szép! A csaknem romokba dőlő odon Villierst alig lehet fölismerni. Bálint a kertekben dolgozik, s mielőtt mylord megérkezett, az egész ültetvényt megnéztem. S egyszer, midőn asztalnál ült, környezte udvaronczeit, mint valamely király, megengedték, hogy az ablakon betekintsek, oly szép az a lord!

Ninetta mélyen fölsohajtott, miközben barackjait betakargatta.

Tricotrin mosolygott, s arcán a részvét s a mély gondolatok árnyalata vonult el.

„Ne törődjél a lorddal, Ninetta. Kezének érintése fájdalmas lenne gyöngéd arczodra, A sas csókjától Meghal a vadgalamb. S ne enged, hogy a lordnak egy szava kihűtse szerelmedet a szegény Bálint iránt.

Ninetta kinek forró vére arczába szökött, oly piros lett, mint kosarában a barackok; üdén, szívélyesen kaczagva, nyíltan nézett szemébe. Tricotrin ebben a perczen tudta, hogy a leányka lelki nyugalmát még mi se zavarta meg.

„Oh rá se gondolok! csak nem hisz oly bohónak. Estmere mylord még soha se méltatott egyetlen pillantására, s mint mondják oly büszke, büszke, mint egy Buron.

„Estmere? — ismétlé hirtelen s sajátságos hangon annak.

„Igen, igen, ugy nevezik, — szolt Ninetta pajzánul. Nagy ur, de engem épen nem érdekel.

Ezzel kosarát vállára véve, satora felé tartott. Látszott, hogy jó kedve oda lett.

Tricotrin szemével gépiesen követé őt kifeszített sátorig, melyből bájos arca ragyogott elő. Vonásaiban feszült várakozást lehetett olvasni, mintha valami nagy esemény bekövetkeztét várná; a finom metsztű ajk körül pedig nem vidám, de szomorú mosoly lebegett.

„Estmere! — ismétlé még egyszer. Ez a név emlékeket költött föl benne. — Estmere ebben az ódon kastélyban — gondolá, miközben az üde regg légében a Liondörtul lassu léptekkel távozva. — Mégis különös! Ő ide jó a szőlőhegyekhez, mintha Beaumanoir az aranyos hús zöld erdők közepett nem lenne elég neki! Valami összeköttetése lenne a gyermekkel? Nem; tudtával bizonyára nem! Eustace grófnak nincsenek ily gyöngéi, s ha volnának se hozna egy nőt oly kétségesésbe, mely ilyen iszonyu tettet szül. Megcsalták őt, gyalázatosan megcsalták . . . de ő nem csaló.

Ilyen s ehhez hasonló gondolatok csikáztak keresztül agyán, midőn a vásáron áthaladt, ezuttal sokkal inkább önmagába mélyedve, semhogy Ninettának bölintson, vagy pedig a napbarnított, még mindig szép anyokáknak, kik a kofákkal a szárnyasok, s gyümölcsök ára fölött alkudoztak, isten hozzádot mondjon.

A templom tornyából az angyali üdvözet hangzott, de ő azt nem hallá, csendesesen nézett maga elé, míg a város zaján és zibongásán túlhaladt.

De midőn ismét az ország utra ért, hol a pompás természet, a szőlőhegyek környezék, s a kedves mezei virágocskák, megrázta fejét, mintha szabadulni akart volna a nyomasztó gondolatoktól; mosolygott maga fölött s csengő tenorhangján dalolni kezdé Bérangér dalát:

(Folyt. köv.)

enyhe kifejezéssel — megfoghatatlan rendelkezése, miszerint még ki nem érdemelt munkadíjak is és így a tisztviselők fizetése is — bár itt évi 300 frtnak mintegy gunyból történő meghagyása mellett — letiltható a pernyertes ellenfél által. Ily intézkedés bárhol is a barbárismus színezetét viselné, a mi hitel — és egyéb viszonyaink mellett pláne a legkárosabb horderejű. Bár mielőbb intézkednék törvényhozásunk e téren a reformról gondoskodni. Nemzetgazdasági, politikai és jogi okok a reformot itt egyiránt sürgetően követelik.

A tisztviselők anyagi helyzetén való javítás minél előbb eszközösbe veendő. A fizetési letiltásra vonatkozó törvény megváltoztatása és a kisebb tisztviselők fizetésének javításáról minél előbb kell a törvényhozásnak gondoskodni?

Az utóbbira vonatkozó intézkedést a kedvezőtlen pénzügyi helyzet nem gátolhatja. Ehez pénz nem kell. A mi a fizetés javítását illeti, erre nézve óhajtandó, hogy ez ügy a döntő köröknek emlékeztetéséből el ne tűnjék, ha most azonnali óhajtott intézkedést keresztül vihetőnek nem tartják. Mi különös súlyt nem 2000 fton aluli, hanem a legesekélyebb fizetésű tisztviselők fizetésének javítására fektettünk.

Óhajtjuk, kívánatosnak tartjuk, hogy azon állami tisztviselők fizetése a kik a fővárosban évi 1000, a vidéken pedig 7, vagy 8 száz forintnál kevesebb mihelyt viszonyaink járulni fognak 35%, de már most is legalább is 20% fizetés — emelésben részesüljön. A magasabb fizetésűek díjazását is emelni kellene fokozatosan kevesebb pótlással, úgy azonban, hogy a kik 1800 forint, vagy ennél több „fixum“ fizetéssel bírnak azok várjanak addig míg az állami pénzügyi helyzete jobbra fordul.

Különlétek.

— **Sajtóhibák.** Ezek minden lapnak calamitásai; de különösen üldözik az olyan lapot, a mely új nyomdába kerülve, a szedők között még kellő figyelem nem keletkezett. Így első számunknak ugyan kijutott a sajtóhibákból. A második már sokkal jobban van szedve, de még elég hibásan. Az ügyvéd rendtartásról szóló cikünkben például egyebek között azt irtuk hogy: a rokon foglalkozásnak területének szervezését rendel el, de a szedő ezt megcsontitva szedte. „Tanárok“ helyett pedig „tanácsosok“ látott napvilágot. S. a. t. s. a. t. Rajta leszünk, hogy ilyen dolgok lehetőleg elő forduljanak.

— **A bukovinai jözseffalvi magyar iskola** javára Kis Czelben a „korona“ fogadó termében Kemencsalja és vidéke zártkörű részvényes táncszüvegrendez február 6-dikán. Családjegy 5 ft. Személyjegy 2 ft. Előre válthatók jegyek Scheiber Bernát kereskedésében Kis-Czellen Vidékről jött vendégek szállásáról a rendezőség gondoskodik. — Megjegyezzük, hogy a bukovinai magyarok számára mintegy 2000 ft gyűlt be eddig. Adakozásokat szívesen fogad és nyilvánosan nyugtáz épen úgy az ügyet kezdeményező „Hon“, mint bármely magyar lap. A hozzánk e célra beküldendő összegeket mindig a legközelebbi számban fogjuk nyugtázni és azonnal rendeltetés helyére juttatni.

— **A honvédmeházra** a bizottmány nyilvános számadása szerint december-hó folytán 1,158 ft. 80 krajczárt adakoztak. Nagyobb adakozók voltak; Barcza Sándor 10 évre 100 ft. Első magyar bizt. társaság 100 ft. Egri törzs kaszinó 100 ft. Czegléd városa 60 ft. Ráczkeve 210 ft. Batthyányi József 25 ft. s. a. t.

— **Amerikai vendéglők.** Már megszoktuk, hogy a mi amerikai, az mind nagyszerű. mind óriási — még a vendéglők is. A „Morning Post“ newyorki levelezője írja, hogy Newyorkban van összesen 108 vendéglős ezek közül 15-re vonatkozólag következő adatokat közöl: Lakik ezen 15 vendéglőben évenként 1,500,000 főnyi ideiglenes lakos, kik ez idő alatt ellátásukért mintegy 14 millió dollárt adnak ki. E 15 vendéglős elfogyaszt hetenként 4,600 font húst, 600,000

font halat és 600,000 font ausztrigát évenként. Elfogyasztanak továbbá évenként 5 millió tojást. 1,500,000 font szárnyast és vadat, 10,000 hordó lisztet, 20,000 hordó burgonyát, 150,000 font kávé. 35,000 font theát, 700,000 font cukrot, 2,500,000 meszely tejet és 450,000 font vaj. Mosó gepek évenként 19 millió darab fehérneműt mosnak, elégetnek 60 millió köbláb gázt és 25,000 tonna kőszén s elfogyasztanak 12,000 tonna jeget. A 15 szállodában van összesen 4662 szoba melyekben könyelmesen 6030, szükség esetén 7640 ember szállásolható el, Naponta átlag 3925 vendéggel bírnak, kiknek szolgálatára 1456 nő- és 1471 férfi cselédet alkalmaznak. 190 fogattal bírnak, melyekkel vendégek kikocsizhatnak, de nem a nélkül, hogy busáson meg is fizessék az árát. E 15 szálloda valamelyikében lakozó vendég átlagos napi kiadása 10 dollart tesz. — A legfeltűnőbb azonban európai ember előtt az amerikai nagyobb városok szállodáiban azon gyakorlatias berendezés és comfort a melyet sem az e tekintetben ismert svájci sem a párisi, vagy a londoni leghirebb hotelekben nem talál. —

— **A volt hesseni választó-fejedeleme** nem rég Prágában elhalt. Vagyona értékét a prágai 500 ezer forintra becsült palotán valamint 500 ezer forintnyi kölesönkép elhelyezett tőkepenzen és a pénztárban talált 2 milliónyi értékpapíron felül 4 millió tallérra becsülik. — Mondják, hogy közszélekről és a szegényekről igen fukaruk emlékezett meg végrendeletében.

— **A pesti népbank** csődjében azt határozta a redoutban tartott hitelezők gyűlése által benyújtott kérvény folytán a váltótörvénszék, hogy január 24-én d. u. 4 órára az elhunyt Guba helyett esődválasztmányi tag választására a hitelezőket egybehívja.

— **A bajaiak ballépése.** A „M. Á.“ osztálya a bajaiaknak azon francia közmondást, melynél fogva „du ridicule au sublime, il n'y a qu'un pas“ — Sans doute, le pas á la rédaction du M. Állam.

— **Értesítés.** A m. k. államvasut éjszakai vonalán Garam-Berzenca és Bartos-Lekotka állomások közt levő ugynevezett jálnói töltés süppedése következtében a f. é. január hó 17-én Zólyom és Ruttkák közt a személyvonatok egyelőre csak átszállás mellett közlekedhetnek. Ugy szintén a Károlyváros-fiumei vonalon Touin és Oguin állomások közt f. hó 17-kén sziklaomlás következtében a pálya megrongáltatván, a személyvonatok csak átszállás mellett közlekedhetnek. Ezen utóbbi forgalmi akadály elhárítása azonban már a legközelebbi időben várható.

— **Csehországi törvénszék és magyar szó.** A budveisi törvénszék magyar nyelven intézte hivatalos megkeresését a szegedi járásbíróshoz. A nyelvezet — jegyzi meg a szegedi lap — gyarló, de azt menti a loyaltás.

— **Korai intézkedés az árviz ellen.** A katonai főparancsnokság utasítása folytán az üllői kaszárnyában, a táborigorban és az e mellett levő Fuchs-féle kaszárnyában elhelyezett csapatok azon pillanatban, midőn a Duna vizállása a 0 pont fölött 18 lábat ér el, azonnal Budára szállítandók. E célra a szükséges intézkedések már megis tétettek. Miután azonban a Duna a fővároson alól egészen tiszta, ez intézkedések nagyon is elhamarkodottak, s csak az alap-talan félelem növelésére szolgálhatnak.

— **A vidéki hírlapírók** congressust tartottak Debreczenben. Tudósítónk elkésett ívelebből annak lefolyásáról közöljük a következőket: A gyűlést a „Debreczen-Nagváradai Értesítő“ szerkesztője Báthory Sándor megnyitván, Lukács Ödön, a „Szabolcs“ szerkesztője, ki a vidéki hírlapírók együletének alakulását indítványozta, adta elő az egyesület létrejövésének szükségét és célját. Oda törekednek az egyület, hogy a) a becületkérdés író és író közt nem fegyverrel egyenlitéssék ki, b) hogy a fővárosi és vidéki sajtó közti viszony rendeztessék, c) nyugdíjalapot teremtsen elő hírlapírók részére, d) szorgalmazná a hírlapkauczió és hírlapposta-bélyeg eltörlését. E pontozatokat a gyűlés elfogadta, hozzátoldva még azt, hogy az egyesület ne legyen vidéki, hanem országos. Az alapszabályi tervezet elkészítése ezután egy nyelcz lap szerkesztőségiből álló bizottságra bízott, azon határozattal, hogy mihelyt a tervezettel elkészül s idejét látja, hívjon Budapestre össze közgyűlést.

— **Koburg hercegné menyegzője** Heléna belga hercegnővel e hó vége felé lesz. A hercegi pár Budapesten fog lakni, és e végből a Ferencz-József téren fekvő Koburg-féle palotában nagyszerű átalakítások történnék. Löffler Ferencz festész az utolsó napokban két parkányfestményt fejezett be, melyek a

„Hamupipőké“-ből vett jeleneteket ábrázolnak és a hercegnő boudoirjába vannak szánva. Heléna hercegnő anyja, Mária Henrietta királyné tudvalevőleg boldogult József nádornak leánya.

— **Néptanító mint képviselő jelölt.** A legközelebbi követválasztások alkalmával Komárommegye udvardi járásában többek kívánatára egy néptanító is föllépend. Honfy Lajos nem ismeretlen az irodalom terén. Tudtunkkal már fordult elő egy ily eset. 1865-ben Szentos városa szintén egy néptanítót küldött fel az országgyűlésre s külföldön ezen eset igen gyakori. Mi részünkről is meg vagyunk győződve arról, hogy néptanítóink közt sok alkalmasabb egyén van a képviselőségre, mint az országgházban jelenleg lézengő tanfelügyelők s más mamelukok!

— **A köbányai ügyben,** annak megítélésére t. i., hogy Köbánya szőlőkert legyen-e vagy a telkek házhelyeknek osztassanak fel, egy bizottság küldetett ki ma.

— **Az államvasut rákosi állomásán** egy órházat építtetett, mely célra a közl. miniszterium 56 négy-szögöl városi területet vett meg négy-szögölét 1 frtjával. Később azonban kitűnt, hogy az illető vállalkozó 218 öl városi területet foglalt el az építkezésre. A városnak most e terület iránt új szerződést kell kötni a közl. miniszteriummal.

— **A főváros adakozásai.** A fővárosi gazd. és pénzügyi bizottság egy albizottsága sítva voltak, melyhez a segélyezés végett beadott kérvénnyel utakövetkező segélyek megszavazását indítványozta: a gyermekórháznak 200 frt, budapesti jótekonynőegyletnek 600 frt, az izr. nőegyletnek 400 ft, a creche együletnek 200, a cholera árvaháznak 200 frt, a nőképzőegyletnek 200 frt. A bizottság e javaslatokat jóvá is hagyta. Ezek azonban csak egy évre szavazatnak meg, s az illető egyuleteknek minden évben folyamodni kell a segélyért.

— **A sors máró gunyját** éreztette egy Szegedvidéki emberrel. Lőrincz István uram ugyanis bevetődén Szegedre, sorra járta a lebujsokát s mindenütt nagyot ivott, a minek természetes következménye az volt, hogy lábai felmondták a szolgálatot. Elbukott és elaludt. Arra járó emberek megszánták; bevitték egy csapszékbe. A szoba melege azonban oly romboló hatással volt idegzetére, hogy a mint visszanyerte eszmé-szeletét és köszönetet mondott jötevőinek, meghalt; meghalt — józanon.

— **Mérgezés szengőzzel.** Kvassai Ede író-társunk és neje a halál torkába jutottak szombaton éjjel egy cseléd vigyázatlansága folytán. A hálótermet akkor fűtötték először koks-szal, s a cseléd mielőtt az parázsossá vált volna, elzárta a szellentyűt. Kvassai urat neje éles köhögése rázá fel álmából, s későbbben kiáltozása, hogy vizet adjanak neki, mert elájul. Kvassai ur maga is egészen kábult volt. Mindamellet vizet szolgált, s birt még annyi lélekjelenléttel, hogy a baj okát sejtve, a szellentyűt, az ajtót kinyitotta s maradozó erejével a csengettyűt megrázta. A cselédék a szoba padlatán elájulva találták őket. Csak nagy mehezzen lehetett őket eszméletre hozni. Dr. Thordai, a nemzeti színház buzgó orvosa azt mondja, hogy, ha tiz perczezel segélye késik, megmenthetlenek. Így azonban a veszélyen és borzasztó kinokon túl vannak.

— **Pogány sirokat** találtak herczek Schwarzenbergnek lobosicsi és sullowitzi jószágain Csehországban Halomszámra ássák ki a szépművi bronztárgyakat — más anyagu urnákat.

— **Ő felsége a király** azon kívánatának adott kifejezést mely miszerint a budapesti népkonyhák megtekintendi mihez képest a szemle a vizivárosi, pest terézvárosi és josefvárosi népkonyhák megtekintésével e hó 19-én vette kezdetét, mely alkalommal ő felsége Ráth főpolgármester kísérendi s az illető bizottsági hölgyek fogadják.

— **Városi főispánok** Folyó hó 15-én Nagy Váradon tartott városi képviselőség gyűlése alkalmával a polgármester előterjeszté: miszerint Bihar megye főispánja Br. Döry Josef Ö Felsője által Nagy Várad város főispánjává neveztetett ki. a gyülekezett azonnal küldöttségileg tisztelgett. Br. Döry kineveztetése alkalmából a Nagy Várad árva háznak 300 fton ajándékozott, Városi főispánokká még és pedig kecskemétre a jászkuhn kapitán Kiss Miklós. Kassára Abauj megye főispánja Barcsay Albert. Pécsre pedig Baranya megye főispánja Perczel Miklós neveztetett ki.

— **Herczegi menyegző.** Köburghg. Ilona belga hercegnővel e hó vége felé kel egybe. A hercegi pár Budapesten fog lakni, a Ferencz-József-téren levő

Köbörpalotában, hol már nagyban folynak az előkészületek a fogadásra. A menyasszony anyja, Maria-Henrietta boldogult József nádornak leánya.

— A francziák csak nem mulaszthatják el az alkalmat a tüntetés s ellentüntetésre. Lyonban f. hó 9-én, mint III. Napoleon halálának évfordulóján a gyönyörű I. Napoleon szobor rácsorozatára három borostyánkoszorút akasztott a kegyelet. A rendőrség nem törődött vele Másnap azonban minden koszoruba egy kis papír volt ragasztva következő felírásokkal: „Metz,“ „Sedan,“ és „adjátok vissza milliárdjainkat!“

— Általános távirtda-kongresszus fog a folyó év május vagy június havában tartatni Sz.-Pétervárott. A kezdeményezés az orosz távirtda-igazgatóságtól indult ki. Az értekezletek célja a díjakat lehetőleg egységesíteni és általánosan behozni azon rendszert, hogy a vonal- és pontjelvények kiküszöböltesse a betűket író gépek hosszasan divatba, mint a mely eljárás a munkát nagyon egyszerűsitené.

— „Siketnémák lapja“ czimvel Atyomovits Péter szintén siketnéma havonként megjelenő közlönyt indított meg Vácson. Az első számban serkentő lelkes felhívást intéz szerencsétlen sorsosaihoz s azokhoz, kiket a siketnémák ügye érdekel. A lap tárczájában a váczi siketnémák intézetének buzgó fiatal tanára Tariczky Ferencz ir avatottan „a siketnémák természeti sajátságairól“. Apró közleményei mind a siketnémák életéből van véve. A közlöny egész évi előfizetési ára, mely Vácra a szerkesztőhöz küldendő, 2 frt.

— Reményi Edéről, ki most Párisban időzik, következő anecdotát mondja el egy ottani lap; A hegedűművész egyszer Liszt Ferencz társaságában Szegszárdra utazott. Természetes dolog, hogy egyikük sem hitte, miszerint e kis helységben, mely legfeljebb is boráról híres, hangversenyt adhasanak. A szegszárdiak azonban ellenkező véleményen voltak s küldöttséget menesztettek a két művészhez, hogy részesítsék őket egy estén e művészetükben. A küldöttség Lisztet és Reményit az asztal mellett ülve találta. „Ezeknek hangverseny kell“ szólt az előbbi; — „teljék kedvük“. Azzal a mester kivitette zongoráját a terrassera, Reményi elővége hegedűjét s a hold szelid, televilágánál szebbnél-szebb darabokat játszottak el, mialatt Szegszárd közönsége némán s lábujhegyen hallgatt lennt a gyönyörű hangokat. A párisi lap hozatja, hogy Liszt és Reményi talán sosem játsztak szívhez szöllőbben, — Jutalmul Szegszárd értelmisége fáklyámenetet rendezett a művészeknek.

— A ki mer az — bezáratik. Ma délelőtt tizenegy óra után nagy ügygyel bajjal küzdött egy férfi a Duna jegén Budáról a pesti oldalra. Midőn a halál elől kétszer-háromszor sikerült megszöknie, s végre nagy vajudás után a Lloyd táján kifogták — egyenesen a város házára akarták kisérni. Ő azonban hatalmasan opponált. „Csak nem veszem el a fogadásom! Nekem vissza kell rögtön mennem, azon uton, a melyen jöttem, hogy azt megnyerjem.“ Kérése, ellenkezőse mitsem használt s kérdés bevárja-e a vén folyó jégkérgé a merész vállalkozót?

— Hymen. Holitscher M. L. ur, egy dussgazdag fővárosi czég tulajdonosa a napokban lépett frigyre az e czézből zsidóvállásra tért Sarah Ruttkayval. A vőlegény 84, a menyasszony 26 éves.

— Kár érette! A Budapesten megjelenő „Slovenszke Noviny“ hetilap e hó végével meg fog szünni.

— A nőképző-egylet január 30-án tartja az Európa szálloda termeiben ez idei bálját. A fényes mult, mely e bálakat oly kedvessé tette a közönség előtt egymaga is elég biztosíték a jó sikerre nézve. A bál háziasszonya gr. Teleky Sándorné lesz. Belépti jegyek jan. 27—30-ig naponként d. e. 10—12, d. u. 3—5-ig a Nemzeti szállodában szolgáltatnak ki. Minden egyes belépti jegy ára 5 frt. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hírlapilag nyugtáztatnak.

— A fővárosi iparrendészeti bizottmány január 18-án d. u. 5 órakor Funk Kálmán tanácsnok elnöklete alatt tárgyalta azon szabályrendelet tervezetét, mely az 1872. VIII. azaz az ipartörvény 5. szakaszának végrehajtására vonatkozólag létesülő félben van. A tárgyalás valószínűleg még egy-két ülést igényelni fogván, az ezek bevégeztével tudomásunkra is jutandó tervezetre visszatérünk.

— A szent Lipót betegsegélyző és temetkezési egylet tegnap az akác-utczában 30. sz. a. közgyűlést tartott. Putkóczky egyleti alelnök elnökle

alatt, Elnöki előterjesztés szerint a pénztárban 1874. végén volt 9400 frt. Lőr János első elnök leköszönt és helyette közfelkiáltással Kluge fakereskedő választott meg. A társulati betegek segélydíja naponkénti 50 krról 60 krra emeltetett.

— A központi választmány. Szepesmegye a legközelebbi megyei törvényhatósági bizottság közgyűlésére megválasztotta Állandó választmányát melynek tagjai a következők: Berzeviczy Egyed, Glós Károly, Görgey Géza, Jendrassik Miksa, Károlyi Lajos, Lányi Mihály, Liptay Ferencz kanonok, id. Máriássy Mihály, Merz Pál, Probstner Arthur, Salomon Tivadar, Spónes Andor, Szalmásy György Wieland Sándor:

— Egy szegény technikus, ki tisztán vagy 15-20 frtnyi havi gázsijára van utalva, a mi pedig valami kevés, különösen a fővárosban uralgó drágasághoz aránylag, — a népkonyhának, a mióta csak főnáll rendes vendége. Mielőtt azonban a közös asztalnak megjelennek, haza megy és a különben elég silány ruháját még kopottabbal váltja fel, hogy így aztán kevés differentia legyen ő és a szomszédja között a ki esetleg utcaseprő is lehet.

— Fölmentett főispánok. A városi főispánok közül legújabbán fölmentettek: Dáni Ferencz, Szeged és H.-M.-Vásárhely főispánja s helyébe mindkét város főispánja Kiss Miklós jász-kun főkapitány lett; N.-Várad főispánja Patay András helyébe báró Döry József biharmegyei főispán, Pécs város főispánjává pedig Perczel Miklós baranyamegyei főispán neveztetett ki.

Felelős szerkesztő s kiadó tulajdonos:
Holnapy Ákos.

Pénzkölcsönt

32 evre, 6% kamat mellett, a jelzálogi biztosíték egyenes adójának 100-szoros becstije feléig; habár a birtokok terhelve lennének is, 1000 frttól kezdve,

bármily magas összegekben,

a megbizástól számítva 20 nap alatt mérsékelt eljárási díjért szerez az

„Általános jelzálog-hitelügynöki iroda.“

(Budapest, váczi-utca 17. sz.)

Tiszavidéki és arad-temesvári vasuti menetrend.

1874. évi april. 1-től kezdve további rendelkezésig.

Bécs és Budapestről Kassa felé.				Kassáról Budapest és Bécs felé.			
Óra. P.	Óra. P.	Ó. P.		Óra. P.	Óra. P.	Ó. P.	
Bécs államv. ind.	8 20 este	8 45 d. e.		Kassa indul	5 regg.	9 20 d. c.	4 5 d. u.
Budapest	7 30 regge	6 5 este		Miskolcz	7 42	1 41 d. u.	8 2 este
Czegléd	10 18	9 18		Tokaj	9 31	5 28 este	
Szolnok	11 22	10 26 éjjel		Nyiregyház	10 43	7 17	
P.-Ladány	2 d. u.	1 52		Debreczen	12 43	10 12 éjjel	
Debreczen	3 51	4 30 reggel		P.-Ladány	2 24 d. u.	12 22	
Nyiregyház	5 39	7 48		Szolnok	4 54	4 40 reggel	
Tokaj	6 56 este	9 62		Czegléd	5 49 este	5 59	
Miskolcz	9 25	1 51 d. u.	26 d. u.	Budapest	8 31	8 45	
Kassára érkezik	11 51	6 d. n.	4 52	Bécs államv.	6 20 reggel	6 24 este	

Bécs s Budapestről Arad és Temesvár felé.			Aradról s Temesvárról B.-pest s Bécs felé		
Óra. P.	Óra. P.		Óra. P.	Óra. P.	
Bécs államv. indul	8 20 este	8 45	Temesvár indul	10 17 regg.	5 56 d. u.
Budapest	7 30 reggel	6 26 este	Vinga	11 22 d. c.	7 33 este
Czegléd	10 18	9 8	Arad	12 12	8 40
Szolnok	11 13 d. e.	10 15 éjjel	Arad indul	12 30 d. u.	9 10
Mező-Tur	12 22	12 5	Csaba	2 10	11 42 éjjel
Csaba	2 1 d. u.	2 55 reggel	Mező Tur	3 43	2 14
Aradra	3 36	5 35	Szolnok	4 54	4 24 regg.
Aradról	3 56	6	Czegléd	5 49 este	5 49
Vinga	4 48	7 13	Budapest	8 31	8 45
Temesvár	5 46 este	8 36	Bécs államv.	6 20 regg.	6 24 este

Bécs és Budapestről Nagyvárad felé.				Nagyváradról Budapest és Bécs felé.			
Óra. P.	Óra. P.	Ó. P.		Óra. P.	Óra. P.	Ó. P.	
Bécs államv. indul	8 ó. 20 p. este	8 ó. 45 p. regg.		N.-Várad indul	11 ó. 12 p. d. e.	9 ó. p. este	
Budapest	7 ó. 30 p. reg.	6 ó. 26 p. este		B.-Ujfalu	12 ó. 28 p. d. u.	10 ó. 27 p.	
Czegléd	10 ó. 18 p.	9 ó. 18 p.		P.-Ladány	1 ó. 23 p.	11 ó. 45 p. éjjel	
Püspök-Ladány	2 ó. 35 p. d. u.	2 ó. 10 p. éjjel		Czegléd	5 ó. 49 p.	5 ó. 59 p. regg.	
B.-Ujfalu	3 ó. 35 p.	3 ó. 42 p.		Budapest	8 ó. 31 p. este	8 ó. 45 p.	
N.-Váradra	4 ó. 47 p.	5 ó. 21 p. regg.		Bécs	6 ó. 20 p. regg.	6 ó. 24 p. este	

A vonatok indulási ideje a közbeeső állomásokról, valamint azok csatlakozása Aradon, Csabán, Nagyváradon, Kassán, Miskolczon és Temesváron a pályaudvarokon kifüggesztett menetrendekből tudható meg.

Az igazgatóság.

An. várad-kolozsvári vasut menetrendje.

Nagyváradról kolozsvárra.		
Állomások	I sz. személy- V. sz. vegyes vonat ind. ó. p.	V. sz. vegyes vonat ind. ó. p.
Nagyvárad	5.10 d. u.	6.18 regg.
Mező-Telegd	5.54	7.33
Elesd	6.16	8.12
Rév	6.42	9.7
Brátka	7.11	9.50
Csucsá	7.58	11.19
Bánfi-Hunyad	8.46	12.42
Egeres	9.45	1.56 d. u.
M.-Náda	10.9	2.4
Kolozsvár	— este	—

Kolozsvárról Nagyváradra.		
Állomások	II. sz. szem.- VI. sz. vegyes vonat ind. ó. p.	VI. sz. vegyes vonat ind. ó. p.
Kolozsvár	5.15 regg.	11.30 d. e.
M.-Nádes	1.36	12.9
Egeres	6.16	12.52
Bánfi-Hunyad	7.16	2.25 d. u.
Csucsá	8.6	3.51
Brátka	8.48	4.55
Rév	9.21	5.49
Elesd	9.44	6.21
M.-Telegd	10.9	7.11
Nagyvárad	11.12 d. e.	8.10 este

A fennebbi csatlakozáson kívül a t. utazók P.-Ladányban csatlakozhatnak a tiszavidéki pályának Debreczen, Miskolcz, és Kassáról jövő menő, valamint Czegléden az osztr. áll. pályának Szegedről jövő a menő vonalához.

Az alföld-fumai vasut nagyvárad-eszéki részének menetrende

Nagyváradról Eszék felé.				
Állomások	5.	7.	9.	11.
számu vegyes vonat				
N.-Várad ind.	5. d. u.	9.11 r.		
Less	5.36	9.50		
Cséffa	6.—	9.9 de.		
Szalonta	6.34	10.22		
Sarkad	7.13	11.17		
Gyula	7.47	12.7		
Csaba	8.16	2.45 du.		
H.-M.-Vásárh.	11.9	6.32 de.		
Szeged	12.3			
Szabadka	4.33			
G.-Bogojeva	8.3			2
Eszék	10.23 r.			1

Eszékről Nagyvárad felé.				
Állomások	6.	8.	10.	12.
számu vegyes vonat				
Eszék ind.	5. d. u.			4-r
G.-Bogojeva	7.72 de.			5. 2
Szabadka	10.48			10420
Szeged	2.30	8.45 de.	4.30 du.	1 21
H.-M.-Vásárh.	3.32	10.23	5.32	
Csaba	6.3	5.45 du.		
Gyula	6.38	3.35		
Sarkad	7.5	4.18		
Szalonta	7.48	5.81		
Cséffa	8.12	6.7		
Less	8.37	6.37		
N.-Várad	8.10	7.15		

Hajó-csatlakozások Gombdson. Az I-50 Duna-gőzható-társaság fölfelé menő hajója a 6 sz. vonathoz. — A 11. vdnat lefelé menő hajójához csatlakozik.